

ЦИВІЛЬНИЙ ЗАХИСТ, ОБОРОНА ТА ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	<i>Перший (бакалаврський)</i>
Галузь знань	<i>Всі</i>
Спеціальність	<i>Всі</i>
Освітня програма	<i>Всі</i>
Статус дисципліни	<i>Нормативна (обов'язкова). Цикл загальної підготовки</i>
Форма навчання	<i>заочна</i>
Рік підготовки, семестр	<i>2 курс, 3 семестр</i>
Обсяг дисципліни	<i>ECTS 3 кр / 90 годин аудиторних 8 (Лекційні заняття – 4 год., практичні / семінарські заняття -4год., СР-82 год.)</i>
Семестровий контроль/ контрольні заходи	<i>Залік/ МКР</i>
Розклад занять	http://rozklad.kpi.ua
Мова викладання	<i>Українська</i>
Інформація про керівника курсу / викладачів	Лектор: Практичні :
Розміщення курсу	Посилання на дистанційні курси в Moodle https://do.ipk.kpi.ua/course/view.php?id=5878

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Навчальна дисципліна належить до циклу загальної підготовки.

Метою навчальної дисципліни «Цивільний захист, оборона та патріотичне виховання» є формування у здобувачів освіти свідомого ставлення до питань особистої та колективної безпеки, підготовка до дій у надзвичайних ситуаціях мирного та воєнного часу, набуття знань з основ національної безпеки та оборони України, а також розвиток патріотичних почуттів, громадянської відповідальності, готовності до захисту незалежності та територіальної цілісності держави.

Ця дисципліна сприяє формуванню національної ідентичності, поваги до героїчного минулого та сучасних захисників України, усвідомленню значущості кожного громадянина у процесі зміцнення обороноздатності країни та забезпечення безпеки суспільства.

Предметом навчальної дисципліни Предметом вивчення дисципліни є теоретичні засади, законодавчі основи та практичні принципи організації і реалізації заходів цивільного захисту населення, поведінки в умовах надзвичайних ситуацій мирного та воєнного часу, основи оборони

держави, а також формування національної свідомості, громадянської відповідальності та готовності до участі в забезпеченні безпеки країни.

Дисципліна охоплює знання з організації реагування на надзвичайні ситуації, медицини катастроф, дій органів державної влади, місцевого самоврядування та громадян у сфері безпеки, а також базується на принципах патріотизму, взаємодопомоги, солідарності й готовності до спротиву в умовах загроз життю, здоров'ю й незалежності держави.

Вивчення дисципліни дозволить сформувати наступні компетентності

ЗК1. Здатність діяти відповідально, усвідомлюючи особисту і колективну безпеку в повсякденному житті та в екстремальних умовах.

ЗК2. Здатність приймати обґрунтовані рішення в умовах надзвичайних ситуацій.

ЗК3. Здатність до командної взаємодії, зокрема в кризових обставинах.

ЗК4. Здатність до міжособистісної комунікації та ефективної взаємодії з органами цивільного захисту та оборонними структурами.

ЗК5. Здатність проявляти національну свідомість патріотизм, та активну громадянську позицію.

ЗК6. Здатність використовувати знання принципів і нормативної бази системи цивільного захисту України в умовах НС.

ЗК7. Здатність ідентифікувати, оцінювати та аналізувати загрози в разі виникнення надзвичайних ситуацій на робочому місці (первинній посаді).

ЗК8. Здатність організовувати та виконувати дії у разі виникнення надзвичайних ситуацій мирного та воєнного часу в межах посадових інструкцій та повноважень.

ЗК9. Знання структури та функцій Збройних Сил України, основ оборони та територіальної оборони.

ЗК10. Здатність надання першої домедичної допомоги.

Завершитись навчання повинно наступними програмними результатами:

ПРН1. Ідентифікувати і оцінювати основні види загроз техногенного, природного та воєнного характеру, аналізує їх наслідки

ПРН2. Знати і використовувати правові та організаційні основи цивільного захисту в Україні, структуру їх сил та засобів

ПРН3. Вміти СВИДОМО діяти у разі надзвичайних ситуацій: організовувати евакуацію, надавати домедичну допомогу, дотримуватись правил безпеки.

ПРН4. Розуміти роль і місце Збройних Сил України, Сил територіальної оборони, інших силових структур у системі національної безпеки.

ПРН5. Демонструє готовність до виконання громадянських обов'язків у сфері оборони та безпеки держави.

ПРН6. Проявляти патріотизм, шанувати національні цінності, історичну пам'ять, традиції українського війська, усвідомлювати важливість і бути готовим до захисту Батьківщини.

ПРН7. Готовність до дій в умовах гібридних загроз, інформаційного впливу та терористичних актів.

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Навчальна дисципліна викладається в 3-му семестрі 2-го курсу навчання з усіх ОПП першого (бакалаврського) рівня вищої освіти і передбачає широке використання знань студентів, які вони одержали під час вивчення дисциплін: «Загальна фізика», «Хімія» «Основи здорового способу життя», «Україна в контексті історичного розвитку Європи». Вона формує у студентів знання і компетентності, які в подальшому допоможуть успішно вивчати та засвоювати дисципліни «Охорона праці» або «Безпека життєдіяльності», дисциплін з екології і природно-техногенної безпеки.

3. Зміст навчальної дисципліни

Таблиця 1

Тиждень навчання	Тема, що вивчається
1	Тема 1. Вступ до дисципліни
2	Тема 2. Надзвичайні ситуації: види, джерела, наслідки
3	Тема 3. Основи цивільного захисту України
4	Тема 4. Засоби індивідуального та колективного захисту
5	Тема 5. Евакуація та правила поведінки у разі НС
6,7	Тема 6. Основи медицини катастроф
8,9	Тема 7. Дії населення в умовах надзвичайних ситуацій мирного та воєнного часу
10	Тема 8. Структура та завдання. Збройні Сили України
11	Тема 9. Територіальна оборона України
12	Тема 10. Гібридна війна: сутність, інструменти, захист
13	Тема 11. Психологічна готовність до дій в екстремальних умовах
14	Тема 12. Інформаційна безпека: критичне мислення та протидія ІПСО
15	Тема 13. Підсумкова: інтеграція знань, роль кожного в безпеці держави

4. Навчальні матеріали та ресурси

Основна література:

1. Охорона праці та цивільний захист: підручник / О. Г. Левченко, О. І. Полукаров, В. В. Зацарний, Ю. О. Полукаров, О. В. Землянська, за ред. О. Г. Левченка. – Київ: КПІ. ім. Ігоря Сікорського, «Основа», 2019. – 472 с. <https://ela.kpi.ua/items/d1b2722e-e80f-467f-8ace-9604cf4e9f18>
2. Labour Protection and Civil Defense [Electronic resource]: textbook for undergraduate students / O. Levchenko, O. Polukarov, O. Arlamov, Y. Polukarov, O. Zemlyanska; edited by O. Levchenko; Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute. – Electronic text data (1 file: 2,83 MB). – Kyiv: Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute, 2021. – 352 p. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/42252>.
3. Основи професійної безпеки та здоров'я: підручник / Ю. Г. Масікевич, В. Ф. Райко, О. В. Шестопапов, О. Г. Янчик, та ін. – Чернівці: Місто, 2023. – 288 с. https://medlib.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/Osnovy-profesijnoyi-bezpeky-ta-zdorovya_compressed.pdf4.
4. Безпека життєдіяльності та цивільний захист: підручник / О. Г. Левченко, О. В. Землянська, Н. А. Праховнік, В. В. Зацарний. – Київ: Каравела, 2021. – 268 с. (друге видання).
5. Безпека життєдіяльності та цивільний захист: додатки до підручника / О. Г. Левченко, О. В. Землянська, Н. А. Праховнік, В. В. Зацарний. – Київ: Каравела, 2021. – 312 с. (друге видання).
6. Без паніки! Як вижити, боротися й перемогти під час бойових дій: Порадник для цивільного населення / укл. Олександр Дедик, Михайло Слободянюк і Олег Фешовець; проілюстр. Дзвенислава Подляшецька. 3-тє вид. Львів: Видавництво «Астролябія», 2022. – 160 с. https://astrolabium.com.ua/docs/%D0%91%D0%B5%D0%B7%20%D0%BF%D0%B0%D0%BD%D1%96%D0%BA%D0%B8.pdf?srsId=AfmBOoqjB0Xs-EvFU_dVQqy1k0IBtWGaixSZL4SI27oxEsldB4-4wN7.

Допоміжні ресурси:

7. Конституція України. Основний закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР (поточна

редакція – 30.09.2016). [Кодекс цивільного захисту Ук... | від 02.10.2012 № 5403-VI](#).

8. Кодекс цивільного захисту України від 02.10.2012 № 5403-VI (поточна редакція – 01.01.2025 р.). <http://search.ligazakon.ua>.

9. Про основи національної безпеки України: Закон України від 19.06.2003 № 964-IV (поточна редакція – 07.08.2015). zakon5.rada.gov.ua.

10. Постанова Кабінету Міністрів України «Порядок класифікації надзвичайних ситуацій за їх рівнями» від 24.03.2004 № 368. (поточна редакція – 31.12.2021). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/368-2004-%D0%BF#Text>.

11. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях» від 26.06.2013 № 444 (поточна редакція – 11.09.2024.). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/444-2013-%D0%BF#Text>.

12. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про єдину державну систему цивільного захисту» від 09.01.2014 № 11 (поточна редакція – 05.12.2024 р.). <http://search.ligazakon.ua>.

13. Лист Міністерства освіти і науки України та Державної служби України з надзвичайних ситуацій «Про заходи безпеки на можливі ризики виникнення надзвичайних ситуацій, терористичних актів, диверсій, мінування» від 05.02.2015 р. № 1/9-55/02-1645/12 (поточна редакція – 05.02.2015). https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v5_12729-15#Text.

14. ДСТУ 8828:2019 Пожежна безпека. Загальні положення. https://zakon.isu.net.ua/sites/default/files/normdocs/dstu_8828_2019.pdf.

15. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку забезпечення населення і працівників формувань та спеціалізованих служб цивільного захисту засобами індивідуального захисту, приладами радіаційної та хімічної розвідки, дозиметричного і хімічного контролю» від 19.09.2002 р. № 1200 (поточна редакція – 23.08.2024 р.) – <http://www.dsns.gov.ua/ua/Departament-organizaciyi-zahodiv-civilnogo-zahistu-docs.html>.

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Таблиця 2.

Назви виду діяльності	Кількість годин				
	Всього	у тому числі			
		Лекції	Практичні (семінарські)	Лабораторні	СРС
1	2	3	4	5	6
Аудиторні заняття		4	4		9
Самостійне опрацювання матеріалу					52
ДКР(МКР зао)	15				15
Залік	6				6
Всього годин	90	4	4		82

Лекційні заняття

Таблиця 3.

№ з/п	Назва теми лекції та перелік основних питань
1	2

1	Лекція 1. Захист населення і персоналу в умовах надзвичайних ситуацій 1. Надзвичайні ситуації (НС) та їх класифікація (Природні, техногенні, соціальні, воєнні). 2. Основи цивільного захисту України (Структура, функції, завдання) 3. Принципи захисту населення і територій в умовах НС (Превентивність, обов'язковість оповіщення, безпека евакуації, планування). 4. Основні алгоритми дій населення у разі НС (Сигнал «Увага всім!», поведінка у сховищі, зв'язок з службами). 5. Засоби індивідуального та колективного захисту. (Респіратори, костюми, протигази, укриття, захисні споруди, евакуація, збір тривожної валізи, вибір маршрутів, допомога вразливим групам). 6. Обов'язки органів місцевої влади та громадян у разі виникнення НС. (Оповіщення, забезпечення укриттів, координація дій, самозахист).
2	Лекція 2: Дії населення у воєнний час та тероборона 1. Загальні принципи поведінки під час НС. (Дії населення під час обстрілів, авіаударів чи мінування, правила укриття, час реагування, безпечні зони). 2. Основи надання допомоги в умовах. (Цілі та принципи надання долікарської допомоги, основні алгоритми) 3. Роль територіальної оборони та цивільного населення у спротиві. (Спостереження, підтримка військових, участь у теробороні). 4. Психологічна готовність до дій в екстремальних умовах. (Психологія страху і виживання, стресостійкість і самоконтроль, психологічна допомога собі та іншим) 5. Інформаційна безпека під час війни і як не стати жертвою ІПСО. (Фейки, дезінформація, цифрова гігієна, критичне мислення, роль цивільного населення в спротиві).

Практичні/семінарські заняття

Метою практичних занять є поглиблення знань за окремими темами лекційного матеріалу та поглиблене вивчення питань, які вивчаються самостійно; формування умінь та набуття досвіду: і мінімізації можливих негативних наслідків НС, надання першої долікарської допомоги.

Таблиця 4.

№ з/п	Назва теми заняття та перелік основних питань
1	«Оцінювання стійкості роботи об'єкта господарської діяльності при НС» Мета роботи: ознайомлення з принципами забезпечення та організації безпеки персоналу, рятувальних та невідкладних робіт в умовах НС. Опрацювати функціональні обов'язки працівників ОГД в системі цивільного захисту в умовах НС СРС: опрацювати теоретичні положення, виконати завдання і сформулювати висновки.
2	Загальні принципи надання першої долікарської допомоги постраждалим». СРС: опрацювати теоретичні положення, виконати завдання і сформулювати висновки Розібратися з етапами надання першої долікарської допомоги при виявленні постраждалого; визначити та охарактеризувати основні помилки при наданні першої долікарської допомоги Мета роботи: засвоєння практичних методів надання першої допомоги потерпілим, що отримали одну з найбільш поширених травм чи гостре захворювання. Робота полягає у вирішенні практичних завдань, кожне з яких описує ситуацію одержання людиною травми. Потрібно класифікувати травму (в залежності від виду діяльності постраждалого, за ступенем

	важкості, залежно від факторів, що впливають, за формою прояву) та розробити стратегію надання першої медичної допомоги. СРС: опрацювати теоретичні положення, виконати завдання за варіантом і сформулювати висновки.
--	--

Опанування навчальної дисципліни дозволить реалізувати програмні результати навчання наступним чином:

Таблиця 6

Програмні результати навчання ОП	Методи навчання	Форми оцінювання
ПРН1. Ідентифікувати і оцінювати основні види загроз техногенного, природного та воєнного характеру, аналізує їх наслідки ПРН2. Знати і використовувати правові та організаційні основи цивільного захисту в Україні, структуру їх сил та засобів ПРН3. Вміти СВІДОМО діяти у разі надзвичайних ситуацій: організовувати евакуацію, надавати домедичну допомогу, дотримуватись правил безпеки. ПРН4. Розуміти роль і місце Збройних Сил України, Сил територіальної оборони, інших силових структур у системі національної безпеки. ПРН5. Демонструє готовність до виконання громадянських обов'язків у сфері оборони та безпеки держави. ПРН6. Проявляти патріотизм, шанувати національні цінності, історичну пам'ять, традиції українського війська, усвідомлювати важливість і бути готовим до захисту Батьківщини. ПРН7. Готовність до дій в умовах гібридних загроз, інформаційного впливу та терористичних актів.	З дисципліни передбачено проведення лекцій, практичних занять, самостійну роботу студентів. Це обумовлює використання пояснювально-ілюстративного, дослідницького, відтворювального і практичного методів. Використання ресурсів пошукової системи Google. Освітнє середовище Moodle і Classroom на платформі "Сікорський. Робот-тренажер «ТАРАС-М Т-4К» з комп'ютерним забезпеченням для навчання навичкам надання долікарської допомоги і контролю результатів.	Рейтингова система оцінювання, яка включає: оцінювання виконання практичних робіт, модульну контрольну роботу, залік з використанням сучасної системи тестування за допомогою освітнього середовища Moodle

6. Самостійна робота студента

Самостійна робота передбачає поглиблене вивчення за окремими темами лекційного матеріалу усіх інших тем освітнього компоненту в асинхронному режимі, підготовку до практичних/семінарських занять, МКР (ДКР) та заліку Всього на СРС передбачено 82 години.

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Для успішного засвоєння курсу слід передбачається тісний взаємозв'язок всіх видів занять - лекційних, практичних та індивідуальних. Теоретичний матеріал, викладений на лекційних заняттях є основою для вирішення завдань, що виконуються на практичних заняттях. Це дозволяє поглибити знання з кожної теми.

Порушення термінів виконання завдань та заохочувальні бали

Ключовими заходами при викладанні дисципліни є ті, які формують семестровий рейтинг студента. Тому студенти мають своєчасно виконувати і здавати практичні роботи і проходити тестування (експрес-опитування).

Штрафних балів з дисципліни не передбачається.

Заохочувальні бали можуть нараховуватися за виконання творчих робіт (робота у наукових гуртках з підготовкою матеріалів доповідей або статей для публікації, участь у наукових і науково-практичних конференціях і семінарах, олімпіадах з дисципліни, конкурсах робіт, рефератів та оглядів наукових праць тощо) - додатково нараховуються 3-10 рейтингових балів у залежності від конкретних отриманих результатів.

Сумарна кількість нарахованих студенту заохочувальних балів не може перевищувати 10 балів.

Відвідування занять

Правила відвідування занять (як лекцій, так і практичних/семінарських) регламентується: «Положення про організацію освітнього процесу в КПІ ім. Ігоря Сікорського» <https://osvita.kpi.ua/node/39>; «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в КПІ ім. Ігоря Сікорського» <https://osvita.kpi.ua/node/121>.

Пропущені контрольні заходи

Якщо контрольні заходи пропущені з поважних причин (хвороба або вагомі життєві обставини), студенту надається можливість додатково скласти контрольне завдання протягом найближчого тижня. В разі порушення термінів і невиконання завдань з неповажних причин, студент, який не набрав 42 балів під час семестру, не допускається до складання заліку в основну сесію.

Календарний рубіжний контроль

Проміжна атестація студентів (далі – атестація) є календарним рубіжним контролем. Метою проведення атестації є підвищення якості навчання студентів та моніторинг виконання графіка освітнього процесу студентами.

Процедура оскарження результатів контрольних заходів

Студенти мають можливість підняти будь-яке питання, яке стосується процедури контрольних заходів та очікувати, що воно буде розглянуто згідно із наперед визначеними процедурами.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Поточний контроль: практичні роботи, опитування за темою заняття, тести.

Семестровий контроль: залік

Рейтингова система оцінювання

Семестровий залік з кредитного модулю (КМ) проводиться після закінчення його вивчення, до початку екзаменаційної сесії. Залік приймається (виставляється) науково-педагогічним працівником, якій читав лекції під час останнього практичного заняття в навчальній групі.

Як правило, залік, виставляється за результатами роботи студента у семестрі, якщо він отримав не менше 60 балів за РСО, виконавши практичні роботи. Якщо студент не отримав необхідної кількості балів на протязі семестру, залік виставляється за результатами підсумкової співбесіди а при дистанційному навчанні - з урахуванням додаткового залікового тестування (у разі виконання умов щодо допуску до заліку – не менш 42 балів за семестр). Максимальна кількість балів, яку студент може отримати за залікову співбесіду (тест) не може перевищувати 30 балів. Студенти, які не набрали за семестр 42 балів або не виконали практичні роботи, до залікової співбесіди (тестування) під час основної сесії не допускаються.

Рейтингова оцінка (**RD**) з кредитного модуля нормативної дисципліни «Цивільний захист, оборона, патріотичне виховання» визначається сумою балів стартового рейтингу (R_c), набраними студентом за результатами виконання ДКР і запланованих практичних робіт та з урахуванням заохочувальних балів, а також балів, набраними підчас заліку у випадках, що передбачені в РСО (R_3).

*Максимальна рейтингова оцінка з кредитного модуля складає **100 балів**.*

*Максимальна сума балів стартової складової рейтингової оцінки ($R_{c \max}$) складає **100 балів**.*

*Максимальна сума заохочувальних балів не повинна перевищувати **10 балів**.*

*Необхідною умовою допуску до екзамену є стартовий (поточний) рейтинг (R_c) не менше **42 балів**.і виконання практичних робіт*

*Максимальна сума балів залікової складової рейтингової оцінки (R_3) складає **30 балів**.*

Система рейтингових балів

Сума балів поточної складової рейтингової оцінки ($r_{c \max}$) складається з балів, які отримуються за:

- 1) результатами виконання індивідуальних завдань ДКР R_i (максимум 80 балів)
- 2) підсумками виконання практичних робіт R_n , (максимум 20 балів)

Індивідуальні завдання ДКР (R_i).

ЗВО самостійно обирає для себе завдання із наданого переліку, кожне з яких має встановлений максимальний рейтинг ($r_{\max}$), значення якого у залежності від складності може бути від 10 до 40 балів.

Критерії оцінювання результатів виконання індивідуального завдання:

$r_{\max}$ балів – контрольне завдання виконано бездоганно, всі питання опрацьовані і розкриті у повній мірі, зроблені чіткі і правильні висновки;

(0,8-0,9) $r_{\max}$ балів – завдання в цілому опрацьовано (на 75-90%), з незначними недоліками, що не вплинули на кінцевий результат, у висновках є неточності і не вистачає чіткості;

(0,6-0,7) $r_{\max}$ балів – завдання в цілому опрацьовані на 60-74%, деякі не у повному обсязі, питання розкриті не у повному обсязі помилки або неточності висновках або вони і вичерпні;

0 балів – завдання не опрацьовані або виконані із значними недоліками та принциповими помилками, студент не володіє матеріалом, необхідним для розв'язання практичних задач, висновки не зроблено або вони не відповідають і не підтверджують результат.

Загальна максимальна сума балів за результатами виконання індивідуальних завдань може скласти 80 балів.

Практичні роботи ($R_{\text{п}}$).

Максимальна кількість балів $R_{\text{п}}$ (ваговий бал) – 20 балів

Загальна кількість практичних робіт за семестр – 2.

Виконання кожної практичної роботи оцінюється максимум у **10 балів**

Бали визначаються за результатами виконання індивідуального завдання і контрольного опитування.

- результати контрольного опитування:
10 балів – відповіді на запитання повні, вичерпні, обґрунтовані, студент добре орієнтується в теоретичному та практичному матеріалі;
8-9 балів – відповіді на запитання правильні, але з деякими неточностями або не зовсім повні;
6-7 балів – неповні або неточні відповіді на запитання, студент володіє уривчастою інформацією
0 балів – відповіді на основні запитання не розкривають їх сутність, студент не володіє матеріалом.

Таким чином максимальне значення $R_{\text{п}} = 2 \cdot 10 = 20$.

Заохочувальні бали ($R_{\text{шз}}$):

- участь у науковій або методичній роботі кафедри «+» **2- «+» 10 балів**;
 - участь у олімпіадах «+» **3-5 бали**.
- *Максимальна сума заохочувальних балів не повинна перевищувати **10 балів**.

Таким чином, рейтингова шкала з дисципліни складає $R = R_{\text{п}} + R_{\text{о}} + R_{\text{шз}}$

Залік ($R_{\text{з}}$).

Залікове опитування проводиться зі студентами, які не отримали залік у поточному режимі, але мають допуск до заліку (стартова складова більша за 42 бали)

На заліку студенти відповідають на питання теоретичного і практичного характеру.

Кожен білет містить три питання.

Відповідь на кожне питання оцінюється максимум у **10 балів**.

- відмінно”, повна відповідь (не менше 90% потрібної інформації) – 10-9 балів;
- добре”, достатньо повна відповідь (не менше 75% потрібної інформації, або незначні неточності) – 8-7 балів;
- задовільно”, неповна відповідь, (не менше 60% потрібної інформації та деякі помилки) – 6 балів;
- незадовільно”, незадовільна відповідь – 0 балів.

У даному випадку рейтингова шкала з дисципліни складає $R = R_{\text{п}} + R_{\text{о}} + R_{\text{шз}} + R_{\text{з}}$

При використанні платформи дистанційного навчання Мудл (<https://do.ipk.kpi.ua/>) або (<https://do.ipk.kpi.ua/course/view.php?id=546#section-0>) проводиться тестова система контролю результатів виконання практичних робіт (шкала 20 балів), а також залікової контрольної роботи (шкала 30 балів)

В обох випадках додатково використовуються заохочувальні бали.

Фактично отримана студентом сума балів з урахуванням штрафних і заохочувальних балів переводиться у оцінку заліку згідно з таблицею 6:

Таблиця 7.

Бали R	Оцінка
95-100	відмінно
85-94	дуже добре
75-84	добре
65-74	задовільно

60-64	достатньо
Менше 60	незадовільно
Не зараховано практичну(і) роботи	не допущено

9. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

Перелік питань, які виносяться на семестровий контроль

Блок 1. Основи цивільного захисту (ЦЗ)

1. Що таке цивільний захист?
2. Які цілі цивільного захисту?
3. Які завдання системи ЦЗ України?
4. Хто відповідає за організацію ЦЗ на державному рівні?
5. Яка роль органів місцевого самоврядування у ЦЗ?
6. Які категорії надзвичайних ситуацій (НС) існують?
7. Які бувають масштаби НС (місцеві, регіональні тощо)?
8. Чим відрізняється НС природного і техногенного характеру?
9. Що таке «режим надзвичайної ситуації»?
10. Які види НС класифікуються в Україні?
11. Як формується система оповіщення про НС?
12. Які є основні способи інформування населення під час НС?
13. Як відбувається планування заходів ЦЗ?
14. Що таке зонування територій за рівнем небезпеки?
15. Яка роль державних рятувальних служб у ЦЗ?
16. Які установи входять до єдиної державної системи ЦЗ?
17. Хто відповідає за підготовку населення до дій у НС?
18. Які міжнародні документи регламентують ЦЗ?
19. Що таке превентивні заходи у сфері ЦЗ?
20. Які є етапи управління надзвичайною ситуацією?

Блок 2. Дії населення в умовах НС

21. Як діяти при сигналі "Увага всім!"?
22. Які основні правила евакуації з будівлі?
23. Що повинно входити до «тривожної валізи»?
24. Як діяти під час повітряної тривоги?
25. Як користуватися мобільними додатками для оповіщення?
26. Які існують типи укриттів?
27. Що таке найпростіше укриття?
28. Як правильно організувати укриття в підвалі?
29. Які небезпеки можуть виникнути під час перебування в укритті?
30. Як діяти під час вибуху або обстрілу?
31. Як допомогти дитині під час евакуації?
32. Як діяти людині з інвалідністю у разі НС?
33. Як підготувати помешкання до НС?
34. Як діяти під час пожежі у будівлі?
35. Що робити при витoku газу?
36. Як діяти під час повені?
37. Як уберегтися від хімічного зараження?
38. Що таке заражена зона?
39. Як вийти з небезпечної зони без шкоди для здоров'я?
40. Які основні правила виживання у природному середовищі?

Блок 3. Медицина катастроф

41. Які дії при виявленні постраждалого без свідомості?
42. Як перевірити ознаки життя у непритомного?
43. Як правильно проводити серцево-легеневу реанімацію (СЛР)?
44. Як діяти при артеріальній, венозній і капілярній кровотечі?
45. Як накладати джгут або турнікет в умовах воєнних дій?
46. Які основні правила обробки відкритої рани?
47. Як іммобілізувати (знерухомити) кінцівку при переломі?
48. Які ознаки закритого перелому?
49. Як правильно транспортувати постраждалого з підозрою на перелом хребта?
50. Як діяти при вибуховій травмі або контузії?
51. Які ступені опіків і як надавати допомогу при кожному?
52. Які засоби не можна застосовувати при термічних опіках?
53. Як діяти при ураженні електричним струмом?
54. Як розпізнати та надати допомогу при обмороженні?
55. Що таке гіпотермія і як її зупинити на ранній стадії?
56. Які ознаки шоку і як надавати домедичну допомогу?
57. Що таке дихальна недостатність і як допомогти людині, яка задихається?
58. Як діяти при втраті свідомості?
59. Як розпізнати ознаки інсульту і як діяти до приїзду лікаря?
60. Що робити при епілептичному нападі?
61. Які симптоми отруєння хімічними речовинами?
62. Як надати допомогу при підозрі на отруєння газом?
63. Що таке дегазація і як її проводять на побутовому рівні?
64. Які перші дії при підозрі на радіаційне опромінення?
65. Як розпізнати ознаки біологічного ураження (наприклад, при бактеріологічній атаці)?

Блок 4. Оборона України та національна безпека

66. Що таке національна безпека?
67. Які є загрози національній безпеці України?
68. Що таке обороноздатність держави?
69. Які функції Збройних Сил України?
70. Що таке територіальна оборона?
71. Як формується добровольчий батальйон?
72. Які права і обов'язки військовозобов'язаних?
73. Що таке військовий облік?
74. Що таке мобілізація?
75. Що таке воєнний стан і що він передбачає?
76. Як змінюється життя громадян під час воєнного стану?
77. Яка роль волонтерів у забезпеченні оборони?
78. Яке значення має тил у сучасній війні?
79. Як організована інформаційна безпека в умовах війни?
80. Що таке стратегічна стійкість держави?
81. Які існують способи громадянського спротиву?

Блок 5. Інформаційна та психологічна безпека

82. Що таке інформаційна безпека?
83. Які приклади інформаційної агресії існують?
84. Що таке гібридна війна?

85. Як розпізнати фейк у новинах?
86. Що таке кібербезпека?
87. Як убезпечити свої дані в інтернеті?
88. Які джерела інформації є надійними?
89. Що таке ІПСО (інформаційно-психологічні операції)?
90. Як не піддатися паніці під час НС?
91. Як допомогти людині в стані шоку або тривоги?
92. Що таке психологічна стійкість?
93. Як тренувати стресостійкість?
94. Як впливає хронічний стрес на організм?
95. Які методи самодопомоги працюють у кризових ситуаціях?
96. Що таке критичне мислення?
97. Як працює пропаганда та як їй протидіяти?
98. Яка роль освіти у формуванні культури безпеки?
99. Чому важливо довіряти офіційним джерелам інформації?
100. Чому патріотичне виховання є складовою національної безпеки?

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено викладачами кафедри охорони праці, промислової та цивільної безпеки

Ухвалено кафедрою охорони праці, промислової та цивільної безпеки (протокол № 10 від 28.05.2025)

Погоджено Методичною радою університету (протокол № від __.06.2025)